

BẢN TIN PHÁP LUẬT

(Bộ môn Luật Tài chính – Ngân hàng, Trường Đại học Luật Hà Nội)

Ban biên tập

Người thực hiện

: Hoàng Minh Thái

Chịu trách nhiệm kiểm soát về nội dung

: PGS.TS. Phạm Thị Giang Thu

Bản tin được xác định là tài sản của Ban biên tập, cấm vi phạm

Tăng cường quản lý cán cân thanh toán quốc tế của Việt Nam

Một lĩnh vực có vai trò quan trọng trong công tác quản lý chính sách tiền tệ, đặc biệt là tính dự báo của nó trong thời gian dài không có sự điều chỉnh phù hợp là quản lý với cán cân thanh toán quốc tế sẽ được triển khai với quy định mới tại Nghị định số 16/2014/NĐ-CP về quản lý cán cân thanh toán quốc tế của Việt Nam.

Pháp lệnh ngoại hối được ban hành năm 2005, kể từ thời điểm đó đến nay chưa có một văn bản triển khai một cách trực tiếp các quy định về quản lý luồng tiền, tài sản được xây dựng trong pháp lệnh. Cách thức triển khai vẫn được áp dụng theo quy định tại Nghị định số 164/1999/NĐ-CP.

Kể từ ngày 21/04/2014, hệ thống các cơ quan mà đầu mối là Ngân hàng Nhà nước sẽ căn cứ vào cơ sở pháp lý mới là Nghị định số 16/2014/NĐ-CP cho công tác quản lý cán cân thanh toán quốc tế của Việt Nam.

Theo đó, Nghị định tạo cơ chế phối hợp giữa các cơ quan Ngân hàng Nhà nước, Bộ Tài chính, Bộ Công thương, Bộ Kế

Trong số này:

1. Tăng cường QL cán cân thanh toán quốc tế 1
2. Hội thảo PL và QL hoạt động phi ngân hàng 2
3. Danh sách văn bản mới về lĩnh vực TC-NH 3

hoạch và Đầu tư, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội dưới sự điều hành của Chính phủ trong việc cung cấp thông tin và lập các báo cáo về cán cân thanh toán.

Theo Nghị định, loại thông tin các Bộ cung cấp cho NHNN bao gồm: Chủ trương, chính sách, kế hoạch, chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của Việt Nam trong từng thời kỳ liên quan đến hoạt động xuất, nhập khẩu hàng hóa, dịch vụ, lao động, thu hút vốn đầu tư nước ngoài, đầu tư ra nước ngoài, vay trả nợ nước ngoài ngắn hạn, trung hạn, dài hạn và tình hình thực hiện các chủ trương, chính sách, kế hoạch, chiến lược đó.

Nghị định quy định, nguyên tắc lập cán cân thanh toán phải phù hợp với thông lệ quốc tế về thống kê cán cân thanh toán và điều kiện thực tiễn của Việt Nam; đơn vị tiền tệ lập cán cân thanh

toán là đồng đôla Mỹ (USD). Tỷ giá quy đổi đồng Việt Nam (VND) sang USD là tỷ giá bình quân liên ngân hàng do NHNN công bố tại thời điểm cuối kỳ báo cáo.

Cán cân thanh toán được quy định gồm có các hạng mục:

- Cán cân vãng lai gồm toàn bộ giao dịch giữa người cư trú và người không cư trú về hàng hóa, dịch vụ, thu nhập của người lao động, thu nhập từ đầu tư, chuyển giao vãng lai.

- Cán cân vốn bao gồm toàn bộ giao dịch giữa người cư trú và người không cư trú về chuyển giao vốn.

- Cán cân tài chính bao gồm toàn bộ giao dịch giữa người cư trú và người không cư trú về đầu tư trực tiếp, đầu tư gián tiếp, giao dịch phái sinh tài chính, trả nợ nước ngoài, tín dụng thương mại, tiền và tiền gửi.

- Lỗi và sai sót phân chênh lệch giữa tổng cán cân vãng lai, cán cân vốn, cán cân tài chính với cán cân thanh toán tổng thể.

- Cán cân thanh toán tổng thể.

Trong đó, nhiệm vụ tập trung vào Ngân hàng Nhà nước là cơ quan tiếp nhận thông tin và lập các báo cáo quan trọng nhất báo cáo Thủ tướng Chính phủ và gửi các cơ quan Bộ liên quan phục vụ cho công tác quản lý và điều hành.

Hội thảo Khuôn khổ pháp lý và quản lý hoạt động phi ngân hàng

Nguồn: sbv.gov.vn

Ngày 6/3/2014, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam (NHNN) phối hợp với Bộ Kinh tế, Thương mại và Công nghiệp Nhật bản (METI) tổ chức Hội thảo về “Khuôn khổ pháp lý và quản lý hoạt động phi ngân hàng tại Việt Nam”. Hội thảo nằm trong khuôn khổ Sáng kiến chung Việt Nam- Nhật Bản, Giai đoạn V.

Tại Hội thảo, các chuyên gia tư vấn đến từ Viện Nghiên cứu Nomura (NRI-Nhật Bản) đã trình bày 4 nội dung chính nhằm phát triển hơn nữa hoạt động kinh doanh tài chính phi ngân hàng ở Việt Nam, bao gồm: Định nghĩa tổ chức tài chính (TCTC) phi ngân hàng; Phân biệt giữa phi ngân hàng không nhận tiền gửi và ngân hàng; Điều kiện cấp phép đối với TCTC phi ngân hàng; Đối tượng khách hàng của TCTC phi ngân hàng.

Theo đó, các TCTC thường được phân thành 2 loại tùy theo việc tổ chức có được nhận tiền gửi từ khách hàng hay không; các TCTC được phép nhận tiền gửi của khách hàng được gọi là ngân hàng, trong khi các TCTC phi ngân hàng không được phép nhận tiền gửi. Nguồn huy động vốn của ngân hàng chủ yếu là từ tiền gửi, trong khi các TCTC phi ngân hàng sử dụng nguồn vốn chính từ các khoản vay ngân hàng. Do sự khác nhau đó, các ngân hàng sẽ chịu sự giám sát chặt chẽ và phải tuân thủ các quy định nghiêm ngặt hơn để bảo vệ người gửi tiền. Vai trò của các TCTC phi ngân hàng là rất quan trọng trong việc thúc đẩy kinh tế phát triển thông qua hoạt động tài trợ bán hàng, cung cấp phương thức tiếp cận với các hỗ trợ tài chính, kích thích tiêu dùng.

Trên cơ sở phân tích, đánh giá sự vai trò, của các TCTC phi ngân hàng cũng như điều kiện thực tế của Việt Nam, các chuyên gia cũng đã đưa ra một số khuyến nghị nhằm hoàn thiện, cũng như tạo hành lang pháp lý thông thoáng hơn để thúc đẩy sự phát triển của hoạt động tài chính phi ngân hàng ở Việt Nam. Cụ thể như loại các TCTC không nhận tiền gửi khỏi đối tượng áp dụng của Luật các TCTD và có thể quy định

bằng nghị định hoặc thông tư mới; hoặc làm rõ định nghĩa về TCTD phi ngân hàng không nhận tiền gửi trong quy định hiện hành,...

Sáng kiến chung Việt Nam Nhật Bản được khởi xướng từ 4/2003, và đã được triển khai qua bốn giai đoạn. Đây là sự hợp tác đặc biệt giữa hai Chính phủ Việt Nam- Nhật Bản, nhằm tạo diễn đàn đối thoại về chính sách giữa các nhà đầu tư Nhật Bản với các bộ, ngành, liên quan của Việt Nam, với mục đích tạo dựng môi trường đầu tư và kinh doanh thông thoáng, minh bạch tại Việt Nam.

Giai đoạn V của Sáng kiến chung Việt Nam- Nhật Bản được thực hiện đến hết năm 2014, bao gồm 13 nhóm vấn đề với nhiều hạng mục liên quan đến các nội dung như luật pháp chính sách, thuế, hải quan, đào tạo nguồn nhân lực, sở hữu trí tuệ, môi trường, an toàn thực phẩm, ngân hàng, dịch vụ, phát triển cơ sở hạ tầng, ổn định kinh tế vĩ mô. Trong khuôn khổ giai đoạn này, nội dung về hoạt động tài chính phi ngân hàng là nội dung mới, được sự quan tâm, liên quan đến cơ sở để Việt Nam xem xét, tham khảo làm cơ sở xây dựng chính sách.

Danh sách văn bản mới về lĩnh vực tài chính – ngân hàng

Ngày 03/03/2014, Chính phủ ban hành Nghị định số **16/2014/NĐ-CP** về quản lý cán cân thanh toán quốc tế của Việt

Nam. Nghị định có hiệu lực từ 21/04/2014.